

Değini

15. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi

Mine Dilan KIRAN*

Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi, Türk Sosyal Bilimler Derneği tarafından (TSBD) iki yılda bir düzenlenmektedir. Bu yıl 15.'si düzenlenen kongre 29 Kasım -1 Aralık 2017 tarihleri arasında Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Sosyal bilimler alanının tüm disiplinlerini kapsayan ve bu alandaki araştırmacı, sendikacı ve akademisyenlerin bir araya gelmesini sağlayan Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi 1980 yılından günümüze süren bir gelenektir. Sosyal bilimlerin güncel sorunlarının araştırılması, tartışılması ve çözüm üretilmesi açısından en kapsamlı kongre olarak da varlığını sürdürmektedir.

Bu yıl 15.'si düzenlenen kongrede 98 oturumda 394 bildiri sunuldu. Genel olarak tartışma başlıkları; Ekim Devrimi, hukuk, tarih, siyaset, kent, kamu yönetimi, akademi ve KHK'lar, göçmen emeği ve mülteciler, sosyal güvenlik, toplumsal cinsiyet ve kadın emeği, çalışma hayatının sorunları, sendikalar ve direnişlerdi.

Ekim Devrimi Vardı, Varolacak...

Kongrede ilk göze çarpan Ekim Devrimi'nin 100. Yıldönümü kapsamında iki gün süren oturumlardı. Çok sayıda katılımcının takip ettiği bu oturumlarda; Ekim Devrimi'nin dünya tarihindeki yeri hukuksal, siyasal ve sosyal açıdan değerlendirildi ve bugünün koşullarında sosyalist sistemin yeniden nasıl kurulabileceği tartışıldı.

Değerli Hocalarımızın İzinden...

Kongreye ilişkin bir başka dikkat çekici nokta ise, sosyal bilimler alanında değerli bilim insanları anısına gerçekleşen oturumlardı. Şinasi Aksoy, İlder Ertuğrul, Aykut Göker, Selim İlkin, Halil İncalcık, Çiğdem Kağıtçıbaşı, Orhan Koloğlu, Şerif Mardin, Erdoğan Soral, Şirin Tekeli, Eren Deniz Tol, Mehmet Fatih Traş ve Gürhan Fişek'i anmak ve katkılarını taze tutmak amacıyla onların çizmiş olduğu yoldan araştırmalar yapan çalışmalar sunuldu.

Bu kapsamda işçi sağlığı konusunda önemli çalışmalar yapan ve Genel-İş Sendikasının çalışmalarına da destek sunan değerli bilim insanı Gürhan Fişek anısına da oturumlar yapıldı. Kongre programlarında özel bir öneme sahip

* DİSK/ Genel-İş Araştırma Daire Uzmanı dilankiran@gmail.com

olan Emek Oturumu, bu yıl Gürhan Fişek'e atfedildi. Emek oturumunun birinci bölümünde Türkiye emek tarihinden kesitler, ikinci bölümünde ise Türkiye'de emeğin güncel sorunları tartışıldı. Yine Gürhan Fişek anısına gerçekleştirilen *İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği* oturumunda yaşama verilen değer birleşkesi çerçevesinde Fişek Vakfı'nda gönüllü olarak yer alan akademisyenler sunumlar yaptı.

DİSK/Genel-İş Oturumu...

DİSK'in 50. yılı anısına düzenlenen DİSK/Genel-İş oturumunda "Kamuda Dönüşüm, Kamu İstihdamında Dönüşüm" başlığı ile genelde kamu özelde de yerel yönetimlerde neoliberal politikaların istihdam üzerinde yarattığı güvencesizlik üzerinde duruldu. Kamu hizmetlerinin dönüşümü, kamu hizmetleri dönüşürken kamuda ve yerel yönetimlerde istihdamın durumu ayrıntılı olarak incelendi. Bununla birlikte sendika temsilcileri ile yapılan araştırmanın sonuçları ise işçi sınıfını ve akademiye bir araya getirmesi açısından oldukça ilgi çekici oldu.

"Bilim İtaatsiz Olana İhtiyaç Duyar!"

Üniversitelere ve özgür bilime yönelik baskıların günden güne arttığı, kanun hükmünde kararname ve ihraçlarla akademi ve bilimin özgür tartışma ortamının yara aldığı bir dönemde Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi, 98 oturumda gerçekleşen tartışmalarla bilimin itaatsiz olana ihtiyaç duyduğunu bir kez daha ortaya koydu. Kongre bildiri kitabında da bu duruma özel olarak değinilmekte ve gerçekleştirilen tartışmaların dönüştürücü ve geliştirici özelliği vurgulanmaktadır: "Kanun Hükmünde Kararnamelerle üniversiteleri 12 Eylül Rejiminden daha koyu bir karanlığa mahkum etmeye, özgür tartışma ortamını yok etmeye çalışan baskıcı zihniyete direnen bir karşı duruşu da ifade etmektedir."

Burada tek tek ele alamadığımız tüm oturumlar için genel bir değerlendirme yapacak olursak; oturumların geliştirici, aydınlatıcı, yol açıcı ve çözüm üretici nitelikte olduğunu söyleyebiliriz. Bu yönü ile akademisyenler, sendikacılar, genç araştırmacılar ve dinleyicilerin bir soluklanma alanı olan Kongre, toplum için bilimsel ve nitelikli üretimin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

¹ Theodor Adorno